

ВІДКРИТИЙ ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО АКАДЕМІЧНІ ЗАХОДИ: ДОСВІД СТВОРЕННЯ ПЛАТФОРМИ В УКРАЇНІ

Тетяна Рудакова,

Державна науково-технічна бібліотека України

Анотація. У статті представлено результати дослідження щодо практичних підходів створення е-платформи відкритого доступу збору і пошуку інформації про академічні заходи України, інтегрованої до національної науково-інформаційної системи URIS та міжнародної платформи ConfIDent. Під час розроблення е-платформи застосовано підхід, орієнтований на користувача, в основі якого – найбільш повне задоволення вимог щодо сервісу е-платформи та інформаційних потреб стейкхолдерів академічних заходів. Із цією метою визначено цільові групи стейкхолдерів — потенційних користувачів е-платформи, серед яких організатори академічних заходів; учасники академічних заходів (науковці, дослідники); управлінці у сфері науки закладів вищої освіти, наукових установ, міністерств; представники бізнесу, громадські організації, грантодавці, спонсори; редакції наукових видань, бібліотеки.

Було сформовано наявну структуру метаданих академічних заходів на підставі аналізу щорічних реєстрів академічних заходів в Україні (МОН, МОЗ, НАН України, КНУ, ім. Т.Г. Шевченка), 23 інформаційних листів та вебсайтів конференцій.

Аналіз бізнес-процесів (As-is) організації та проведення академічних заходів показав, що захід включає такі етапи, як прийняття рішення про проведення академічного заходу на рівні наукової установи або закладу вищої освіти, і, за потреби, узгодження його з головуючою організацією (міністерством, національною академією наук тощо); анонсування заходу у відповідних оприлюднених реєстрах (зведених планах) проведення академічних заходів; підготовка академічного заходу, яка завершується формуванням його вебсайту (сторінки) та формуванням програми академічного заходу; проведення академічного заходу й оприлюднення матеріалів за результатами його проведення.

Встановлено, що відповідно до бізнес-процесів (As-is) заповнення метаданих академічних заходів на е-платформі відбувається в три етапи (бізнес-процеси To-be): під час реєстрації, після створення веб сайту (сторінки) та після проведення академічного заходу. Інформацію про академічні заходи під час їх реєстрації організатори заходів вносять на е-платформі вручну. Щодо внесення інформації про академічний захід після завершення етапу підготовки – створення вебсайту заходу, то передбачається автоматизований збір даних з вебсайтів академічних заходів на е-платформі, для реалізації якого має бути представлення інформації про академічні заходи на сайтах організаторів у машиночитаній формі.

Для впровадження результатів дослідження щодо розроблення е-платформи підготовлено методичний документ «Порядок реєстрації на науково-інформаційній е-платформі відкритої дослідницької інформації про академічні заходи України».

Ключові слова: академічні заходи; платформа конференції; унікальний ідентифікатор; метадані академічних заходів; відкритий доступ; порядок реєстрації.

ВСТУП

Відкрита наука встановлює нову парадигму, у якій до наукової діяльності включаються методи підвищення рівня відтворюваності, прозорості, обміну інформацією та співро-

бітництва на основі розширення відкритого доступу до наукових матеріалів, інструментарію, процесів тощо. У нових соціально-економічних умовах спостерігається підвищення інтересу до наукового дослідження. В основу розуміння відкритої науки закладено концеп-

цію того, що наукове дослідження має бути відтворюваним і прозорим, мати довгострокову цінність завдяки можливості ефективного зберігання, опрацювання та спільного використання наукових даних (International Science Council, 2023).

Доступ до наукових даних має бути якомога більш відкритим, і згідно з «Рекомендаціями щодо відкритої науки» (UNESCO, 2022) обмеження доступу мають бути виправданими лише міркуваннями захисту прав людини, національної безпеки, конфіденційності, права на недоторканність приватного життя, поваги до людей-учасників досліджень, дотримання правових процедур, підтримання громадського порядку та захисту прав інтелектуальної власності, особистої інформації, тощо. У тих випадках, коли дані не можуть бути розміщені у відкритому доступі, важливим завданням є розробка систем опосередкованого доступу, що забезпечують належну можливість обміну якомога більшим обсягом даних.

Відкрита наука розширює науковий і суспільний горизонти в пошуках знань, їх поширенні та використанні. Цій новій парадигмі притаманні історичні цінності наукової самоорганізації, принципи свободи та відповідальності, загальної доступності та спільного використання, інклюзивності та справедливості, а також відповідальність за освіту та розвиток потенціалу, як це відображено в статуті Міжнародної наукової ради (ISC) та в баченні «науки як глобального суспільного блага» (DTLS Netherlands, 2016). Розширені соціальні мережі цієї нової відкритості є прикладом, що ілюструє тенденції збільшення багатонаціональних наукових робіт, зростання міждисциплінарного співробітництва та громадянської науки.

Формування цієї нової парадигми значною мірою було досягнуто завдяки роботі національних академій, міжнародних наукових союзів та асоціацій, а також пов'язаних органів, які представлені в складі ISC і відображеної в його заяві про відкриту науку (European Commission, 2018). Національні та регіональні спонсори науки дедалі більше підтримують

імператив відкритої науки шляхом інвестицій у допоміжну інфраструктуру та сприяння видавництву у відкритому доступі як умові фінансування.

Сучасна система наукової комунікації використовує різноманітні типи наукових матеріалів, що повинні бути враховані в процесі оцінювання наукової діяльності. Україна імплементує європейські стандарти, як в освітнє, так і в наукове середовище з метою утвердження принципів відкритої науки та відкритого доступу. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.10.2022 №892-р «Про затвердження Національного плану щодо відкритої науки» є важливим кроком на шляху інтеграції України до Європейського дослідницького простору (Кабінет Міністрів України, 2022). Близько 20 заходів, які заплановані на період 2022–2026 рр., стосуються сприяння відкритому доступу до науково-дослідницької інфраструктури, наукових публікацій та наукової інформації. При цьому 8 заходів, запланованих на 2023–2030 рр., присвячені формуванню компетентності з питань відкритої науки, удосконалення системи оцінки якості наукової діяльності, популяризації науки тощо.

Для планування проведення наукових заходів Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти (ІМЗО)» формує «Перелік проведення міжнародних, всеукраїнських наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки». До Переліку необхідно подавати дані лише про міжнародні та всеукраїнські конференції, які заплановано проводити спільно з Міністерством освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», і які спрямовані на вирішення освітніх і наукових проблем загальнодержавного та міжнародного рівнів (Міністерство освіти і науки України, 2014), (Інститут модернізації змісту освіти, 2023).

Необхідно зазначити, що Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (УКРІНТЕІ)» здійснює реєстрацію науково-технічних заходів: наукових, науково-практичних симпозіумів, з'їздів, конференцій, семінарів,

нарад, які плануються до проведення в Україні в поточному та наступному роках, та формує на основі цієї інформації БД «Науково-технічні заходи України». Інформацію систематизовано згідно з Міждержавним рубрикатором науково-технічної інформації, який включає багаторівневу систему індексації (Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики, 2009).

Рубрикатор науково-технічної інформації (УДК) використовується для систематизації інформації про наукові (академічні) заходи (Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики, 2008).

Основна структурна одиниця рубрикатора — предметна рубрика. Загальне кодове позначення об'єктів класифікації має таку структуру:

- XX — клас (рубрика 1-го рівня);
- XX.XX — підклас (рубрика 2-го рівня);
- XX.XX.XX — група (рубрика 3-го рівня);
- XX.XX.XX.XX — підгрупа (рубрика 4-го рівня).

Предметні рубрики Рубрикатора НТІ умовно поділено на чотири тематичні групи:

- суспільні науки (коди рубрик від 00 до 26 включно);
- природничі й точні науки (коди рубрик від 27 до 43 включно);
- технічні й прикладні науки (коди рубрик 44 до 81 включно);
- загальногалузеві й комплексні проблеми (міжгалузеві проблеми) (коди рубрик від 92 до 99 включно).

Пошукова система дозволяє зробити пошук за тематикою, рубрикою, типом, видом НТЗ, місцем проведення тощо.

На підставі бази даних «Науково-технічні заходи України» УКРІНТЕІ щокварталу видається електронний інформаційний бюлетень «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» 4 рази на рік і є платним (Український інститут науково-технічної експертизи та інформації, 2024).

На сьогодні в Україні немає баз даних для обміну даними з формування першоджерел

інформації з унікальними ідентифікаторами, за якими можна автоматизовано отримувати інформацію, зокрема відомості про академічні заходи (наприклад для отримання інформації про такі заходи з використанням сервісів від час генерації звітів, CV тощо). Крім того, відомості про наукові заходи зберігаються на різних інформаційних ресурсах, що, у свою чергу, негативно впливає на можливість обміну інформацією про академічні заходи та ускладнює пошук необхідних заходів науковцями. При цьому досить часто припиняють функціонування сайти (або сторінки сайтів), що містять інформацію про академічний захід, після його проведення. Окрім того, найбільш поширеними формами оприлюднення тез конференції є метадані, які не автоматизовані, а відомості про конференцію викладені не в стандартизованому вигляді.

Тому для реалізації національного плану щодо відкритої науки актуальним є розроблення практичних підходів щодо створення е-платформи відкритого доступу збору й пошуку інформації про академічні заходи України, інтегрованої до національної науково-інформаційної системи URIS та міжнародної платформи ConfIDent.

Метою дослідження було застосування постійних ідентифікаторів, які активно використовуються у світових науково-інформаційних системах, та імплементація механізмів їх упровадження до національної е-платформи.

Завдання дослідження:

1. Описати бізнес-процеси проведення академічних заходів As-is.
2. Описати бізнес-процеси, що відбуваються в наявних аналогах платформи академічних заходів.
3. Обрати бізнес-процеси та рольову модель для платформи конференцій, що розроблюється.
4. Підготувати пропозиції щодо змін нормативно-правової бази.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Систематизування бізнес-процесів As-is проводили на підставі положень про порядок

організації й проведення наукових заходів у вищих навчальних закладах, наказів Міністерства освіти і науки України щодо формування плану проведення наукових заходів (Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018), (Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2021), (Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2017), (Національний університет «Львівська політехніка», 2024), (Подільський державний університет, 2021), (Сумський державний університет, 2020).

Для опису предметної галузі проведення академічних заходів було здійснене дослідження складу метаданих, які використовуються для опису академічних заходів в Україні з реєстрів конференцій (Міністерство освіти і науки України, 2014), (Інститут модернізації змісту освіти, 2023) та інформаційних листів, вебсайтів і вебсторінок конференцій ЗВО та НУ.

РЕЗУЛЬТАТИ Й ОБГОВОРЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Науково-інформаційна е-платформа відкритої дослідницької інформації про академічні заходи України має створюватися як єдине інформаційне середовище відкритого доступу для збору та пошуку інформації про академічні заходи України в стандартизованій формі, у якій кожний академічний захід має унікальний ідентифікатор, за яким можна автоматизовано отримувати відомості про нього. Архітектура е-платформи та програмна система, на якій вона буде базуватися, мають забезпечити можливість інтеграції відомостей про академічні заходи до національної науково-інформаційної системи URIS, а також до міжнародної платформи ConflDent зі збору та пошуку метаданих академічних заходів. Платформа має забезпечити розміщення інформації про академічні заходи в структурованому вигляді, пошук інформації про заходи, зокрема апробацію результатів наукової діяльності на наукових заходах, автоматизацію процесів проведення моніторингу науково-технічної діяльності

наукових і науково-педагогічних працівників вітчизняних наукових і освітніх установ — як на загальнодержавному рівні, так і на рівні окремих установ чи наукових підрозділів.

На першому етапі досліджень було визначено ключові функціональні особливості е-платформи: наявність постійного ідентифікатора; використання постійних ідентифікаторів інших сутностей; використання зовнішніх ідентифікаторів, автоматизація роботи в системі; функціонал рецензування та редагування форм звітностей, наказів, тощо; інтеграція з нейромережами.

Для ідентифікації науковців та установ мають використовуватися постійні ідентифікатори (особливо системи URIS). Якщо виступають науковці з інших країн, то для них застосовують ORCID. Якщо беруть участь наукові установи, то використовуються міжнародні ідентифікатори установи (ROR, PIC), ідентифікатор конфіденту. Передбачено, що конференції та тези доповідей будуть мати можливість зберігання ідентифікаторів doi, WikiCP, ConflDent. Постійний ідентифікатор у системі, що розроблюється, має бути для кожної конференції та для кожної доповіді або тез доповідей.

Автоматизація роботи в системі передбачає використання підходів *suggests* (пропозицій) у роботі системи. Наприклад, у разі внесення даних про організатора, що має афіліацію певної установи, система пропонує додати до установ-організаторів цю установу.

Система зможе агрегувати дані та генерувати необхідні звіти. Звіти мають здійснюватися на двох рівнях — у межах конкретного заходу (для звітності щодо проведеного заходу для МОН) — та на загальному рівні — стосовно всіх заходів.

Основою для побудови бази даних е-платформи є розробка її моделі даних (англ. *Data model*). Модель даних — фіксована система понять і правил для представлення даних структури, стану й динаміки проблемної галузі в базі даних.

У моделі даних використовуються не самі дані, а дані про дані (метадані), що характе-

ризують принцип організації одиниць інформації й припустимих операцій над ними.

Процеси, що є на сьогодні, — від початку ідеї про проведення конференції до факту її проведення та звітування — є комплексними. Їх можна умовно поділити на внутрішні та зовнішні. Ці процеси включають погодження

проведення заходу з керівництвом установи та його офіційне затвердження, інформування потенційних учасників та формування програми заходу, власне проведення й звітування. Детальний опис бізнес-процесів академічних заходів As-is представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Бізнес-процеси AS-IS академічних заходів

#	Назва бізнес-процесу	Опис бізнес-процесу
1	Ініціація конференції	Полягає у викладанні ідеї в усній або письмовій формі. Здійснюється в період перед початком року
2	Повідомлення керівництва про ініціативу	Здійснюється в усній або письмовій формі перед початком року. У разі непогодження бізнес-процес завершується
3	Визначення необхідності реєстрації конференції в державних органах	
4	Розсилка на ІМЗО або УКРІНТЕІ	Опціональний крок, що залежить від попереднього
5	Прийняття рішення про відхилення або прийняття ІМЗО або УКРІНТЕІ	
6	Затвердження списку конференцій інститутом (ВНЗ) щороку	Готується наказ університету про перелік проведення заходів
6.1	Публікація наказу на сайті	
7	Підготовка інформаційного листа, підготовка наказу про проведення заходу, формування інститутів-організаторів заходу та формування організаційного та виконавчого комітету (рецензорів) конференції	Відповідальний виконавець формує наказ, інформаційний лист. Ініціатор конференції здійснює комунікацію із метою формування організаційного комітету
8	Підготовка матеріалів на сайт та листів розсилки	Матеріали на сайт повинні містити: інформаційний лист, опис рівня конференції, індексації, формату подачі матеріалів, зразок оформлення тез доповідей
9	Підготовка науковців до участі в конференції	Готують тези доповідей і презентації
10	Подача тез доповідей	Авторський колектив направляє тези доповідей на конференцію
11	Рецензування	Опціональний крок, що передбачає оцінку якості публікацій. При цьому публікації можуть бути відхилені
12	Формування програми заходу	Передбачає виставлення програми заходу із зазначенням часу виступу кожного користувача
13	Проведення заходу та формування збірника тез	Під час формування збірника тез доповідей може відбуватися або не відбуватися літературна корекція. Участь у заході може бути очна або дистанційна
14	Отримання сертифікатів про участь	
15	Формування звіту про захід для університету	
16	Формування звіту про захід для МОН	Опціональний крок. Має місце в разі наявності в списку МОН
17	Підготовка інформації на сайт про проведення заходу	Вказуються основні досягнення конференції. Відзначаються найбільш цікаві доповіді

Було проаналізовано та систематизовано метадані з реєстрів конференцій: Інституту модернізації змісту освіти («Перелік проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України» та «Перелік міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених»), Міністерства охорони здоров'я України й Національної академії медичних наук України («Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів і науково-практичних конференцій, які будуть проводитися у 2024 році», КНУ ім. Тараса Шевченка, НАН України, інших ЗВО (табл. 2) та інформаційних листів, вебсайтів і вебсторінок конференцій ЗВО та НУ (табл. 3)).

Напідставі результатів досліджень (табл. 1, табл. 2, табл. 3) можливою є автоматизація процесів. Водночас частина функціоналу є базовою для функціонування системи. Кожен етап розвитку системи платформи конференцій визначено в останній колонці таблиці 4. Назва кожного етапу процесів As-is представлена в колонці з назвою «Назва бізнес-процесу», назва процесу після автоматизації визначена у відповідній колонці. Окрім того, визначено кабінети, які будуть задіяні в цих процесах. Детальний опис бізнес-процесів To-be подано в табл. 4.

Отже, результатом використання під час розроблення е-платформи стандартів для опису метаданих про академічні заходи, за-

Таблиця 2

**Поля метаданих, які використовуються для опису наукових заходів в Україні
(у реєстрах конференцій)**

№ з/п	Назва поля	Варіант назви поля	Перелік особливостей
1	Назва заходу	Тема, тема конференції	–
2	Рубрика (для зареєстрованих в УКРІНТЕІ)		Значення визначаються Рубрикатором науково-технічної інформації згідно з ДК 022:2008
3	Тип		З'їзд, конгрес, симпозіум, науково-практична конференція (наукова, науково-практична, науково-теоретична,), наукова школа, семінар, школа-семінар, круглий стіл, форум, читання, нарада
4	Рівень		Міжнародна, всеукраїнська, всеукраїнська з міжнародною участю, локальна (у межах установи)
5	Учасники		Здобувачі вищої освіти, молоді вчені, студенти та аспіранти
6	Дата проведення	Термін проведення	
7	Місце проведення		
8	Заклад вищої освіти (наукова установа), що відповідає за проведення; назва, адреса, телефон, e-mail	Організатор	
9	Співорганізатор	Міністерства, відомства, організації та установи, які є співорганізаторами заходу	
10	Перелік країн- учасниць		
11	Усього учасників	Кількість учасників	
12	Тип видання матеріалів конференції		Категорії Б, В; інше

Таблиця 3

Поля метаданих, які використовуються для опису наукових заходів в Україні
(в інформаційних листах та на вебсторінках конференцій)

№ з/п	Назва поля	Варіант назви поля	Перелік особливостей
1	Назва заходу	Тема, тема конференції	
2	Наукові секції		
3	Мета конференції		
4	Формат конференції		Онлайн чи дистанційний формат
5	Сайт конференції		Гіперпосилання на вебсторінку
6	Організаційний комітет		
7	Адреса та контактні данні оргкомітету	Відповідальна особа	
8	Програмний комітет		
9	Основні тематичні напрями конференції		
10	Форми участі в конференції:		Виступ із доповіддю на пленарному засіданні; виступ із доповіддю на секційному засіданні; публікація тез; публікація статей, заочна, очна та дистанційна, заочно-дистанційна
11	Оплата участі в конференції		
12	Програма конференції		Відкриття конференції; пленарне засідання; участь у засіданні секцій; культурно-розважальна програма; проведення тренінгу; проведення круглого столу; підбиття підсумків, закриття конференції
13	Робочі мови конференції	Офіційні мови конференції	
14	Умови участі в конференції		
15	Форма заявки на участь у конференції		
16	Ключові дати	Календар конференції	
17	Інформаційні спонсори		
18	Видання матеріалів конференції		Присвоєння збірнику УДК, ISSN, сайт, на якому буде розміщено збірник, індексування збірника в міжнародній наукометричній базі
19	Вимоги до змісту й оформлення статті		
20	Оплата за публікацію		

безпечення їх високої достовірності та структурованості, у т.ч. за допомогою автоматизованих процесів управління даними, буде створення й надання надійних та прозорих даних і робочих процесів для дослідників (організаторів, доповідачів, учасників тощо),

а також інших зацікавлених сторін наукових заходів, таких як адміністрації університетів, бібліотек, спонсорів, видавців або спеціалізованих громадських організацій та асоціацій.

Для впровадження результатів дослідження щодо розроблення е-платформи ми під-

Таблиця 4

Бізнес-процеси TO-BE академічних заходів

#	Назва бізнес-процесу	Назва бізнес-процесу після автоматизації	Назва кабінету в ІТС	Етап розвитку платформи конференцій
1	Ініціація конференції	Публікація відомостей про конференцію (з обранням ВНЗ)	Кабінет провайдера конференції, картка конкретної конференції	1
2	Повідомлення керівництва про ініціативу	Здійснюється в усній або письмовій формі перед початком року. У разі непогодження бізнес-процес завершується	Кабінет керівництва ВНЗ	1
2.1	–	Валідація відомостей про конференцію адміністратором	Кабінет адміністратора	1
3	Визначення необхідності реєстрації конференції в державних органах	Функціонал відправки на ІМЗО або УКРІНТЕІ	Картка конкретної конференції	2
4	Розсилка на ІМЗО або УКРІНТЕІ			
5	Прийняття рішення про відхилення або прийняття ІМЗО або УКРІНТЕІ	Функціонал прийняття рішення про внесення списку	Кабінет ІМЗО, кабінет УКРІНТЕІ	2
5.1	–	Функціонал формування списків та роботи зі списками ІМЗО та УКРІНТЕІ	Кабінет ІМЗО, кабінет УКРІНТЕІ	2
6	Затвердження списку конференцій інститутом (ВНЗ) щороку	Формування наказу про перелік конференцій у кабінеті ВНЗ (ученого секретаря)	Кабінет вченого секретаря ВНЗ (інституту)	2
6.1	Публікація наказу на сайті	–	–	–
7	Підготовка інформаційного листа, підготовка наказу про проведення заходу та формування організаційного виконавчого комітету (рецензорів) конференції	–	–	–
7.1		Додавання інформації в картці конференції	Картка конференції із доступами за логінами	1
7.2		Функціонал запрошення на конференцію організаційного комітету (рецензорів) із функціоналом кожного представника	Картка вченого (оповіщення), картка конкретної конференції	1
7.3		Функціонал запрошення до співорганізаторства	Кабінет ученого секретаря ВНЗ (інших навчальних закладів)	2
7.4		Функціонал формування наказу для затвердження	Кабінет ученого секретаря ВНЗ	2
8	Підготовка матеріалів на сайт та листів розсилки	–	–	–
9	Підготовка науковців до участі в конференції	–	–	–

Закінчення таблиці 4

#	Назва бізнес-процесу	Назва бізнес-процесу після автоматизації	Назва кабінету в ІТС	Етап розвитку платформи конференцій
10	Подача тез доповідей	Функціонал подачі матеріалів конференцій	Картка конференції (публічний вигляд, тільки для зареєстрованих науковців)	2
11	Рецензування	Функціонал рецензування	У картці публікації тез доповідей	3
12	Формування програми заходу	Функціонал формування програми заходу	У картці конференції (функціонал створення програми заходу)	2
13	Проведення заходу та формування збірника тез	Функціонал формування тез доповідей	У картці конференції	3
14	Отримання сертифікатів про участь	Функціонал генерації сертифікатів учасників	У картці конференції	2
15	Формування звіту про захід для університету	Функціонал формування звіту конференції	У картці формування звіту	2
16	Формування звіту про захід для МОН	Опціональний крок — у разі наявності в списку МОН	Автоматично	2
17	Підготовка інформації на сайт про проведення заходу		У картці конференції	2

готували методичний документ «Порядок реєстрації на науково-інформаційній е-платформі відкритої дослідницької інформації про академічні заходи України». Порядком передбачено, що організаторами (співорганізаторами) академічного заходу можуть бути юридичні особи, серед яких принаймні одна є суб'єктом наукової й науково-технічної діяльності й діє відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». У документі подано поняття «академічного заходу» та «науково-інформаційної е-платформи відкритої дослідницької інформації про академічні заходи України», визначено основні вимоги до академічних заходів, зазначено технічні вимоги для реєстрації академічних заходів на платформі.

Окреслено завдання е-платформи, серед яких основними є:

- створення єдиної точки доступу до інтегрованої інформації про академічні захо-

ди, що проводяться в Україні, з можливістю її повторного використання як людьми, так і інформаційними системами;

- забезпечення відшукуваності інформації про академічні заходи за рахунок інтеграції цієї інформації на єдиній платформі, використання унікальних (постійних) ідентифікаторів академічних заходів, учасників та організаторів;
- покращення представлення результатів наукових досліджень українських дослідників, наукових колективів та установ у глобальному інформаційному просторі, спрощення та здешевлення проведення кількісних розвідок і порівнянь національної наукової продуктивності;
- інтеграції відомостей про академічні заходи в національну науково-інформаційну систему URIS, а також до міжнародної платформи конференцій ConfIDent, що забезпечує інтероперабельність та відкритість для науковців з інших країн;

- верифікацію інформації про кожного зареєстрованого провайдера наукових заходів в Україні з метою забезпечення дослідників від участі в недоброчесних «хижацьких» заходах.

Порядком передбачено систему розподілу академічних заходів на три категорії («А», «Б», «В»). Визначення категорії здійснюється з урахуванням категорії збірника матеріалів академічного заходу в Переліку наукових фахових видань України, значення середнього індексу цитувань публікацій у збірниках матеріалів академічного заходу за попередні роки І цит (І цит = загальна кількість цитувань публікацій у збірнику / загальна кількість публікацій), кількості видатних науковців, які беруть участь в академічному заході за затвердженим алгоритмом.

Необхідно зауважити, що запровадження реєстрації академічних заходів (Реєстр) створить необхідні умови для об'єктивної оцінки й ранжування академічних заходів з метою підвищення їх якості, зокрема опублікованої за результатами їх проведення наукової інформації, інтеграції цих видань до світового наукового простору. Формування Реєстру на е-платформі забезпечить виконання вимог

FAIR щодо відшукуваності, доступності, інтероперабельності та багаторазового використання метаданих академічних заходів у довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

У результаті проведених досліджень проаналізовано бізнес-процеси (As-is) організації та проведення академічних заходів, складу метаданих, які використовуються для опису академічних заходів в Україні, та запропоновано бізнес-процеси (To-be), які включають автоматизацію процесів (As-is).

Систематизовано бізнес-процеси As-is організації й проведення наукових заходів. Встановлено, що бізнес-процеси As-is можна умовно поділити на внутрішні та зовнішні.

Представлено розроблений методичний документ «Порядок реєстрації на науково-інформаційній е-платформі відкритої дослідницької інформації про академічні заходи України».

ПОДЯКИ

Автор висловлює вдячність Євгенію Шаповалову в проведенні дослідження та написанні цієї статті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. (2008). Національний класифікатор України. Рубрикатор науково-технічної інформації: ДК 022:2008 [Текст]. Київ, Україна: Держспоживстандарт України. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va525609-08#Text>
2. Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. (2009). Універсальна десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індексування: ДСТУ6096:2009 [Текст]. Київ, Україна: Держспоживстандарт України.
3. Інститут модернізації змісту освіти. (2023, 13 вересня). Про формування Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2024 році [Лист ІМЗО]. <https://imzo.gov.ua/2023/09/28/lyst-imzo-vid-13-09-2023-21-08-1560-pro-formuvannia-pereliku-provedennia-naukovykh-konferentsiy-z-problem-vyshchoi-osvity-i-nauky-u-2024-rotsi/>
4. Кабінет Міністрів України. (2022, 8 жовтня). Розпорядження Кабінету Міністрів України № 892-р від 08 жовтня 2022 р. «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки» [Розпорядження]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text>
5. Львівський національний університет імені Івана Франка. (2018, 5 листопада). Положення про організацію та проведення наукових заходів у Львівському національному університеті імені Івана Франка [Веб-сайт]. https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/reg_sci_events.pdf

6. Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. (2021, 7 жовтня). Положення про порядок підготовки і проведення наукових конференцій у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності [Веб-сайт]. https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/polozhennya_pro_naukovi_konferenciyi.pdf
7. Міністерство освіти і науки України. (2014, 1 жовтня). Інструктивні рекомендації про порядок організації та проведення міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів студентів і молодих учених [Лист Міністерства освіти і науки України]. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-511729-14#Text>
8. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. (2017, 29 вересня). Положення про порядок організації та проведення наукових заходів у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського [Веб-сайт]. <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/order-320.pdf>
9. Національний університет «Львівська політехніка». (2024). Порядок проведення наукових заходів у Національному університеті «Львівська політехніка» [Веб-сайт]. <https://lpnu.ua/nauka/suprovid-naukovoi-diialnosti/poriadok-provedennia-naukovykh-zakhodiv>
10. Подільський державний університет. (2021, 3 грудня). Положення про порядок організації та проведення наукових і науково-технічних заходів у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» [Веб-сайт]. <https://www.pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodnadiyalnist/ndc/p31122109.pdf>
11. Сумський державний університет. (2020, 20 листопада). Положення про порядок організації і проведення наукових заходів у Сумському державному університеті [Веб-сайт]. <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=bc28942a-543d-e211-bc3e-001a4be6d04a&kind=1>
12. Український інститут науково-технічної експертизи та інформації. (2024). Реєстрація науково-технічних заходів [Веб-сайт]. <https://www.uitei.kiev.ua/page/reestraciya-naukovotekhnichnyh-zahodiv>
13. DTLS Netherlands. (2016, 20 april). European Commission embraces the FAIR principles [Прес-реліз]. <https://www.dtls.nl/2016/04/20/european-commission-allocates-e2-billion-to-make-research-data-fair/>
14. European Commission. (2018). Implementation Roadmap for the European Open Science Cloud [PDF]. https://ec.europa.eu/research/openscience/pdf/swd_2018_83_f1_staff_working_paper_en.pdf#view=fit&pagemode=none
15. International Science Council. (2023). Statutes and Rules of Procedure [PDF]. https://council.science/wp-content/uploads/2020/06/ISC-Statutes-and-Rules-of-Procedure_2023.pdf
16. UNESCO. (2022). Recommendation on Open Science [PDF]. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949_rus

REFERENCES

1. Derzhavnyy komitet Ukrayiny z pytan' tekhnichnoho rehulyuvannya ta spozhyvchoyi polityky. [State Committee of Ukraine on Technical Regulation and Consumer Policy]. (2008). Natsional'nyy klasyfikator Ukrayiny. Rubrykator naukovo-tekhnichnoyi informatsiyi: DK 022:2008 [Tekst]. [National Classifier of Ukraine. Classification of scientific and technical information: DK 022:2008]. Kyiv, Ukrayina: Derzhspozhyvstandart Ukrayiny. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va525609-08#Text>
2. Derzhavnyy komitet Ukrayiny z pytan' tekhnichnoho rehulyuvannya ta spozhyvchoyi polityky. [State Committee of Ukraine on Technical Regulation and Consumer Policy]. (2009). Universal'na desyatkova klasyfikatsiya. Struktura, pravyla vedennya ta indeksuvannya: DSTU6096:2009 [Tekst]. [Universal decimal classification. Structure, maintenance and indexing rules: DSTU6096:2009]. Kyiv, Ukrayina: Derzhspozhyvstandart Ukrayiny.
3. Instytut modernizatsiyi zmistu osvity. [Institute of Modernization of the Content of Education]. (2023, 13 veresnya). Pro formuvannya Pereliku provedennya naukovykh konferentsiy z problem vyshchoyi osvity i nauky u 2024 rotsi [About the formation of the List of scientific conferences on the problems

- of higher education and science in 2024] [Lyst IMZO]. <https://imzo.gov.ua/2023/09/28/lyst-imzo-vid-13-09-2023-21-08-1560-pro-formuvannia-pereliku-provedennia-naukovykh-konferentsiy-z-problem-vyshchoi-osvity-i-nauky-u-2024-rotsi/>
4. Kabinet Ministriv Ukrayiny. [Cabinet of Ministers of Ukraine]. (2022, 8 zhovtnya). Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny № 892-r vid 08 zhovtnya 2022 r. «Pro zatverdzhennya natsional'noho planu shchodo vidkrytoyi nauky» [Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 892 of October 8, 2022 «On approval of the national plan for open science»] [Rozporyadzhennya]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text>
  5. L'vivs'kyi natsional'nyy universytet imeni Ivana Franka. [Lviv Ivan Franko National University] (2018, 5 lystopada). Polozhennya pro orhanizatsiyu ta provedennya naukovykh zakhodiv u L'vivs'komu natsional'nomu universyteti imeni Ivana Franka [Regulations on the organization and conduct of scientific events at Ivan Franko Lviv National University] [Veb-sayt]. https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/reg_sci_events.pdf
  6. L'vivs'kyi derzhavnyy universytet bezpeky zhyttyediyal'nosti. [Lviv State University of Life Safety] (2021, 7 zhovtnya). Polozhennya pro poryadok pidhotovky i provedennya naukovykh konferentsiy u L'vivs'komu derzhavnomu universyteti bezpeky zhyttyediyal'nosti [Veb-sayt]. https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/polozhennya_pro_naukovi_konferenciyi.pdf
  7. Ministerstvo osvity i nauky Ukrayiny. [Ministry of Education and Science of Ukraine]. (2014, 1 zhovtnya). Instruktyvni rekomendatsiyi pro poryadok orhanizatsiyi ta provedennya mizhnarodnykh, vseukrayins'kykh naukovo-praktychnykh konferentsiy ta seminariv studentiv i molodykh uchenykh [Instructive recommendations on the procedure for organizing and holding international, all-Ukrainian scientific and practical conferences and seminars of students and young scientists] [Lyst Ministerstva osvity i nauky Ukrayiny]. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-511729-14#Text>
  8. Mykolayivs'kyi natsional'nyy universytet imeni V. O. Sukhomlyns'koho. [Mykolaiv National University named after V. O. Sukhomlynskyi] (2017, 29 veresnya). Polozhennya pro poryadok orhanizatsiyi ta provedennya naukovykh zakhodiv u Mykolayivs'komu natsional'nomu universyteti imeni V. O. Sukhomlyns'koho [Regulations on the procedure for organizing and conducting scientific events at the Mykolaiv National University named after V. O. Sukhomlynskyi] [Veb-sayt]. <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/order-320.pdf>
  9. Natsional'nyy universytet «L'vivs'ka politehnika». [Lviv Polytechnic National University]. (2024). Poryadok provedennya naukovykh zakhodiv u Natsional'nomu universyteti «L'vivs'ka politehnika» [The procedure for conducting scientific events at the Lviv Polytechnic National University] [Veb-sayt]. <https://lpnu.ua/nauka/suprovid-naukovoii-dialnosti/poriadok-provedennia-naukovykh-zakhodiv>
  10. Podil's'kyi derzhavnyy universytet. [Podolsk State University]. (2021, 3 hrudnya). Polozhennya pro poryadok orhanizatsiyi ta provedennya naukovykh i naukovo-tekhnichnykh zakhodiv u Zakladi vyshchoyi osvity «Podil's'kyi derzhavnyy universytet» [Regulations on the procedure for organizing and conducting scientific and scientific-technical events at the Institute of Higher Education «Podil'skyi State University»] [Veb-sayt]. <https://www.pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodnadiyalnist/ndc/p31122109.pdf>
  11. Sums'kyi derzhavnyy universytet. [Sumy State University]. (2020, 20 lystopada). Polozhennya pro poryadok orhanizatsiyi i provedennya naukovykh zakhodiv u Sums'komu derzhavnomu universyteti [Regulations on the procedure for organizing and conducting scientific events at Sumy State University] [Veb-sayt]. <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=bc28942a-543d-e211-bc3e-001a4be6d04a&kind=1>
  12. Ukrayins'kyi instytut naukovo-tekhnichnoyi ekspertyzy ta informatsiyi. [Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information]. (2024). Reyestratsiya naukovo-tekhnichnykh zakhodiv [Registration of scientific and technical events] [Veb-sayt]. <https://www.uintai.kiev.ua/page/reyestratsiya-naukovo-tehnichnyh-zahodiv>
  13. DTLS Netherlands. (2016, 20 april). European Commission embraces the FAIR principles [Прес-реліз]. <https://www.dtls.nl/2016/04/20/european-commission-allocates-e2-billion-to-make-research-data-fair/>

14. European Commission. (2018). Implementation Roadmap for the European Open Science Cloud [PDF]. https://ec.europa.eu/research/openscience/pdf/swd_2018_83_f1_staff_working_paper_en.pdf#view=fit&pagemode=none
15. International Science Council. (2023). Statutes and Rules of Procedure [PDF]. https://council.science/wp-content/uploads/2020/06/ISC-Statutes-and-Rules-of-Procedure_2023.pdf
16. UNESCO. (2022). Recommendation on Open Science [PDF]. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949_rus

OPEN ACCESS TO INFORMATION ABOUT ACADEMIC EVENTS: EXPERIENCE OF E-PLATFORM CREATION IN UKRAINE

Abstract. *The article presents the results of a study of practical approaches to the creation of an electronic platform of open access to the collection and search of information on academic events of Ukraine, integrated into the national scientific information system URIS and the international ConfIDent platform. During the development of the e-platform, a user-oriented approach was applied, based on which the most complete satisfaction of the requirements for the e-platform service and information needs of the stakeholders of academic events is achieved. From this appointment, the target groups of stakeholders are defined - the users of the electronic platform, among them the organizers of academic events; participants of academic events (scientists, researchers); management in the field of science of higher education institutions, scientific institutions, ministries; business representatives, public organizations, grant givers, sponsors; editors of scientific publications, libraries.*

The existing metadata structure of academic events was formed based on the analysis of annual registers of academic events in Ukraine (Ministry of Education, Ministry of Health, National Academy of Sciences of Ukraine, KNU named after T.G. Shevchenko), 23 newsletters and conference websites.

Analysis of the business processes (As-is) of the organization and conduct of academic events showed that the event includes such stages as the decision to hold an academic event at the level of a scientific institution or institution of higher education, and, if necessary, its coordination with the main organization (ministry), the National Academy of Sciences, etc.); announcement of the event in the relevant published registers (consolidated plans) of academic events; preparation of the academic event, which completes the formation of its website (page) and the formation of the program of the academic event; conducting an academic event and publishing materials based on its results.

It was established that, according to business processes (As-is), filling in metadata of academic events on the e-platform takes place in three stages (To-be business processes): during registration, after creating a website (page) and after conducting an academic of the event. Information about academic events during their registration is manually entered into the electronic platform by event organizers. Regarding the introduction of information about the academic event after the completion of the preparation stage — the creation of the website of the event in order to automate the collection of data from the websites of academic events on an electronic platform, for the implementation of which information about the academic events must be presented on the websites of the organizers in a machine-readable form.

For the implementation of the results of the development of the e-platform development, a methodical document «The procedure for registration on the scientific and informational e-platform of open research information on academic activities of Ukraine» has been prepared.

Keywords: *academic activities; conference platform; unique identifier; metadata of academic events; open access; registration procedure.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Рудакова Тетяна — кандидатка технічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу, Державна науково-технічна бібліотека України, вул. Антоновича, 180, Київ, 03150; e-mail: rudakovatati@gmail.com; ORCID: 0000-0002-7017-735X

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Rudakova Tetiana — PhD in Engineering, associate professor of science, leading researcher of the scientific and organizational department, State Scientific and Technical Library of Ukraine, Antonovycha St, 180, Kyiv, 03150; e-mail: rudakovatati@gmail.com; ORCID: 0000-0002-7017-735X